

Megkértek, hogy írjak le mindent. Élettársam, Wagner Sonja meg én a húsvéti ünnepek alatt elmentünk kirándulni Nyugat-Stájerországba. Mi ugyanis Felső-Ausztriában, Linz közelében lakunk. Mivel az élettársam Graz környékéről való, van néhány ismerősünk Stájerországban. Nagycsütörtökön indulunk el hazulról. Délutánra beszéltünk meg találkozót Graz közelébe, egy vendéglőbe, a barátainkkal. A találkozó folyamán az élettársam túl-

Thomas Glavinic 19

A KAMERÁS

GYILKOS*

(regényrészlet)

zott és káros mértékben fogyasztott alkoholtartalmú italokat (megivott kb. 1 l. fehérbort, 6x2 cl. Tequilát, és nem tudom pontosan, mennyi sört). Késő éjjel, úgy hajnali 5.00 óra körül muszáj volt szállás után nézmem, és lefektetnem az élettársamat. A következő nap volt nagypéntek. Miután élettársam kialudta a részegségét, megtettük a már nem túlságosan hosszú utat a barátainkhoz, Heinrich és Eva Stubenrauchhoz, a Kaibing 6., 8537 Kaibing alatti címre. Körülbelül 15.00 óra lehetett, amikor megérkeztünk. Szívélyes fogadtatásban volt részünk. Stubenrauchék uzsonnával kínáltak bennünket, és mivel jó idő volt, a szabadban álló faasztalt terítették meg. Hangot adtunk a csodálkozásunknak, mivel legalább 25-30 macska tartózkodott az udvaron. Heinrich elmondta, hogy a szomszéd paraszt tulajdonát képezik az állatok, aki sehogy sem bír megszabadulni tőlük. A fent említett szomszéd háza körülbelül 20 m távolságban állt. Tőle bérelték a házukat Stubenrauchék. Élettársam kijelentette, hogy csodálatos a levegő, ill. a táj, továbbá hogy jót tesz a fájó fejének az uzsonna. Összesen 8 db darazsat kellett elhessegetnem a limonádés poharamról. Az uzsonna végeztével (kb. 16.00 órakor) csaknem olyan meleg volt, mint nyáron. Élettársam úgy nyilatkozott, hogy sétálni szeretne, mivel ez utóbbi kedvező hatással lenne az állapotára. Heinrich és Eva házának közvetlen környezetében nem kimondottan optimális a terep gyalogtúra céljára, éppen ezért kb. 5 km-t utaztunk Stubenrauchék autóján az országút melletti parkolóig. A parkoló mögött hatalmas gabona- és kukoricaföldek terülnek el. Heinrich tréfás megjegyzése szerint ez a környék legnagyobb olyan síksága, amit nem tagolnak dombok. Sétára indultunk a gabonatáblák közötti földúton. Eközben általános témákról beszélgettünk (ki hogy van, mi újság stb.). Rengeteg rovar rajzott a levegőben. Ciripeltek a tücskök. Olyan erővel tűzött a nap, hogy kénytelen voltam a fejemre tenni egy rózsaszín, „Chicago” feliratú baseballsapkát, hogy elejét vegyem egy esetleges leégésnek, sőt mi több: napszúrásnak. A rovarok döngésétől eltekintve teljes volt a csönd. Magunk mögött hagytuk a mezőgazdaságilag megművelt

területet, és tovább gázoltunk a magas fűben. Tulajdonképpen se közel, se távol nem láttunk semmit, csak egy magányos fát, egypár bokrot meg valami épületszerűséget. Amikor közelebb értünk, megállapítottuk, hogy egy kisebb méretű romhalmazról van szó. Heinrich járt már ott egyszer. Tudta, 20 hogy ott van. Egy 2 évtizeddel korábban leégett parasztház romjait láttuk magunk előtt. A szóbeszéd úgy tartja, hogy gyújtogatás történt. Azt beszéljük, hogy az illető paraszt a feleségével együtt a lángok között lelta a halálát. A közeli falu babonásabb lakosai akár meg is esküsznek, hogy kísértetek járnak azon a helyen, következésképpen messzire elkerülik a romokat. Élettársam a romhalmaz haladéktalan elhagyására kért bennünket. Heinrich erre kigúnyolta. Azt kérdezte tőle, hogy tényleg hisz-e a kísértetekben. Élettársam erre azt válaszolta, hogy már idefelé jövet nyomasztó érzés fogta el. Habár talán azért is, tette hozzá, mert olyan nehéz a feje. Mindazonáltal mégiscsak kísérteties ez a hely, mondta. Megmagyarázni nem tudja, de ennek ellenére mégis fél. Éppen ezért sürgősen haza akar menni Stubenrauchékhoz. Heinrich erre megint tett valami tréfás megjegyzést. Élettársam pedig egész testében reszketni kezdett, és elrohant. Kénytelenek voltunk követni. A továbbiakban nem beszélgettünk. Visszamentünk az autóval Stubenrauchék házához. A két nő bolognai spagettit főzött vacsorára. Miközben a konyhában tevékenykedtek, mi a horgászatról beszélgettünk Heinrichhel. Időről időre behatolt a házba egy-egy macska. Heinrich ilyenkor kénytelen volt fölállni, hogy kizavarja az állatot. Eközben megjegyzéseket tett, hogy valóságos istencsapása ez a rengeteg macska, és nem szabad beengedni őket a házba, mert összemocskolnak mindent, és ezáltal lehetetlenné teszik a higiénikus állapotok fönntartását. Vacsora után belekezdünk egy römipartiba. Amikor Eva Stubenrauch kiment vizelni, és szüntetet kellett tartanunk, az élettársam is kiment, hogy behozzon két csomag Kelly's chipset. Heinrich eközben bekapcsolta és teletextre állította a televíziót. Az első hír egy külföldi állami méltóság látogatásáról szólt. A második arról, hogy meggyilkoltak két gyereket Nyugat-Stájerországban. Bestiális büntényt emlegettek, ill. azt, hogy a rendőrség nagyszabású körözési akcióba kezdett. „Egy körülbelül 30 esztendő, átlagos termetű férfi után folyik a nyomozás, aki arra kényszerített egy 7 és egy 8 éves gyereket, hogy ugorjanak le egy magas fáról, vagyis hogy öngyilkosságot kövessenek el. A tettes videofelvételt készített a gyilkosságokról. A két meggyilkolt gyerek bátyjának, egy 9 éves fiúnak sikerült elmenekülnie. A rendőrség lázasan nyomoz.” Heinrich fölszólította a két visszatérő nőt a hír elolvasására. Eva az arca elé kapta a kezét. Élettársam kijelentette, hogy soha nem hallott még ilyen szörnyűséget. Heinrich fölhívta a figyelmünket arra, hogy a híradásban megnevezett helység itt található a közvetlen közelünkben. Továbbá azt állította, hogy hallott már az illető családról, a családfő ugyanis az önkéntes tűzoltóság parancsnoka, sőt az is meglehet,

hogy látta egyszer az apa fényképét a helyi lapban. A társaság tagjait teljesen meglepte, hogy valaki öngyilkosságra bír kényszeríteni egy másik embert, és találgatni kezdték a módját. Így ment ez egy darabig, míg végre sikerült folytatnunk a kártyapartit. Nyertem némi pénzt, az élettársam veszített egy keveset, Eva sokat nyert, Heinrich pedig sokat veszített. Közben chipset ettünk, és vörösbort ittunk hozzá. Ez utóbbit Heinrich palackonként hozta föl a pincéből. Mivel a házuk pincéjébe csak kívülről lehet bejutni, és mivel este hevesen eleredt az eső, Heinrich minden egyes alkalommal csuromvizesen jött vissza. Ez okot szolgáltatott némi élcelődésre. Néhány óra játék után, kb. éjjeli 1 óra 30 perc körül Eva visszarakta a kártyát a dobozába. Mielőtt egymás után bementünk volna a fürdőszobába fogat és arcot mosni, Heinrich újra bekapcsolta a teletextet, mert meg akarta nézni, hogy nincsenek-e esetleg újabb hírek a gyerekgyilkosságokról. De nem talált semmit. Fölmentem az élettársam mögött az első emeletre vezető lépcsőn, a hálószobánkba. Eközben vigyáztam, hogy soha ne ugyanazzal a lábammal lépjek a falépcső fokaira, amellyel ő. Másnap reggelre újra kisütött a nap. A fa asztalnál reggeliztünk, de előbb még fölállítottunk mellé egy napernyőt. Bőséges reggelit készítettek Stubenrauchék, volt szalámi, többféle sajt, tojás, piritós, vaj, lekvár, péksütemény, gyümölcslevek. Dicséző szavakkal adtunk hangot hálás köszönetünknek. A szomszéd házban lakó paraszt egyfolytában föl-alá járkált a telkén a túlságosan szűk kalapjában meg a kék, mocskos munkásnadrágjában, sőt időnként oda is jött hozzánk. Ilyenkor a közvetlen szomszédságban elkövetett gyerekgyilkosságokról beszélt. Azt állította, hogy ismeri a gyerekek szüleit, és aki ilyen tesz, azzal nem szabad sokat teketóriázni. Eközben olyan kézmozdulatot tett, mintha kötelet hurkolna valakinek a nyakára. Egyébiránt túlságosan harsányan beszélt, mintha nagyothallana valaki a jelenlévők közül. Vagy esetleg ő maga. A későbbiekben odajött hozzánk a paraszt felesége is, és leült Heinrich mellé a padra. Az ölébe, pontosabban szólva a foltos kötényére ejtette a kezét, és a fejcsóválásával, ill. az arckifejezésével mutatta ki a megrendültségét. Az élettársam, aki hamarabb végzett a reggelivel, mint én, mindeközben kb. 2 m-nyire állt az asztaltól, és szótlanul bámult maga elé. Eva bólogatással adta tudtára a parasztasszonynak, hogy osztja a véleményét. Általános volt a sóhajtozás. Heinrich végiggurított egy almát a terítetlen asztallapon, és azt kérdezte, hogy kiderült-e már valami a gyilkosról. Élettársam erre kijelentette, hogy rosszul érzi magát, és képtelen elviselni ezeket a híreket. Heinrich erre föl azt tanácsolta neki, hogy akkor fogja be a fülét, úgyis hülyeség ez az egész, és nyugodtan élvezze csak a napsütést. A parasztasszony megkérdezte Evát, hogy elmegy-e vele a délelőtti ételszentelésre. Még nem tudja, hogy rá fog-e érni, felelte erre Eva, éppen

ezért inkább ne is számoljon vele. A reggeli befejeztével Eva meg az élettársam fölvetették, hogy tollaslabdázunk. Heinrichhel együtt készen álltunk a kívánságuk teljesítésére. Nem tudtuk viszont, hogy hol feszítsük ki a hálót, amit Eva szedett elő valahonnan. Félő volt ugyanis, hogy a ház köz-

22 vetlen közelében ugrándozással, rohangálással, labdakergetéssel és ehhez hasonló egyéb tevékenységekkel fogja megzavarni a játékot a kb. 25-30 kóbor macska. És távolabb sem találtunk megfelelő helyet, mivel fák, ill. bokrok tették lehetetlenné a megfelelő méretű játéktér kialakítását. Heinrich azt a javaslatot tette, hogy menjünk el arra a helyre, ahol előző nap sétáltunk. Élettársam hevesen tiltakozott a felvetés ellen, hivatkozván annak a környéknek a kísérteties hangulatára. Heinrich és Eva nem elég régi lakosok ahhoz, hogy alaposan ismerjék a környéket, éppen ezért kemény feladványba ütköztünk. Évának az jutott eszébe, hogy megkérdezhetnénk esetleg a szomszéd parasztot. A paraszt az egyik közeli domb túloldalát javasolta. Kijelentette, hogy ott minden bizonnyal találunk megfelelő helyet. Elindultunk tehát a mondott irányba, miután fölszerelkeztünk alkalmas lábbelivel és ruhaneművel, illetve Eva elkészítette és egy vesszőkosárba pakolta a tízórait. Magunkkal vittünk a kosárban ezenkívül még egy összehajtogatott pokrócot is, hogy amíg egyéni meccseket játszunk, az éppen pihenők számára biztosított legyen a viszonylagos kényelem. Kifeszítettük Heinrichhel a hálót. Bemelegítésképpen játszottunk egy meccset úgy, hogy nem számoltuk a pontokat. Azután belekezdünk egy páros bajnokságba. Minden játszma végén párt cseréltünk, ezért aztán mindenki játszott mindenkivel és mindenki ellen. Mintegy 3,5 óra elteltével a kimerültség jelei mutatkoztak két játékoson (Éván és rajtam). Éppen ezért együtt visszamentünk a házba. Útközben intenzív eszmeckerét folytattunk a sportolásra alkalmas lábbeliről, amit még megérkezésünket követően sem hagytunk abba. Én azt hangoztattam, hogy feltétlen alapkövetelmény a tornacipő. Eva azonban csökönyösen ellentmondott nekem, és azt az álláspontot képviselte, hogy mezítláb a legegészségesebb a sport. Eközben mintegy mellékesen megjegyezte azt is, hogy mennyire eltikkasztotta a hőség. Úgyhogy, mondta, muszáj lezuhanyoznia. Annyira mellékesnek tűnt a megjegyzése, hogy föl sem fogtam: haladéktalanul sort akar keríteni az említett felfrissülésre. Számomra teljesen váratlan módon, a szemem láttára vetette le a fürdőszobában a könnyű, piros nyári ruháját, sőt a melltartóját, ill. a bugyiját is, majd belépett a zuhanykabinba. A fent említett manipulációk elhárítása végett elfordultam, és tovább folytattam az előzőleg fölvetett téma tárgyalását. Tekintetbe véve, hogy egy pillanatra megláttam Eva rövidre nyírt, fekete szeméremszőrzetét, egyáltalán nem volt könnyű dolgom. Hallottam a víz zubogását. Eva megjegyzést tett szerinte túlzott szemérmességemre, ezzel kommentálta elfordulásomat. De mivel nem válaszoltam, az utóbbi időben uralkodó, egész egyszerűen

hihetetlen hősről kezdett beszélni. Olyan kánikula van, jegyezte meg tréfásan, hogy hóguta kerülgeti már a rovarokat is. A zuhanyzás befejeztével Eva megkért, hogy adjam oda a törülközőjét. Teljesítettem a kívánságát. Úgy éreztem, hogy ezzel lezárhatjuk a tornacipő kérdéséről folytatott vitát, és a Radetzky-induló első taktusait fütyülve kiléptem a fürdőszobából. 23 Kimentem a ház elé, és leheveredtem a függőágyba, amely egy almafa és egy cseresznyefa közé volt kifeszítve. Ott vártam meg az élettársam és Heinrich visszaérkezését. Erre kb. egy újabb óra elteltével került sor. Nagyjából ugyanekkorra készült el Eva is a húsvéti uzsonnával. Kihozta a házból a tányérokat és az evőeszközöket. Füstölt húst, pirostojást, kenyeret, tormát rakott az asztalra. A torma olyan erős volt, hogy az egész asztaltársaság végigkönnyezte az étkezést. Eva fölhívta a figyelmünket a levegőben terjengő égett szagra, és megállapította, hogy meggyújtották a környéken az első húsvéti máglyákat. Heinrich erre azt felelte, hogy megátalkodott pogány az összes környékbeli paraszt, és eredeti rendeltetését megcsúfolva arra használja föl ezt a szent szokást, hogy alkalmat kerítsen a tavasszal megmetszett fák ágainak elégetésére, ami máskor, ugyebár, szigorúan tilos. Azelőtt legalább boszorkányokat égettek, tette még hozzá Heinrich, ma azonban már kizárólag a mezőgazdasági haszonról szól az egész. Miután elbeszélgettünk még egy darabig (a hőmérsékletről, a szélcsendről, a szokatlan, kizárólag macskanyávogás zavarta és a Heinrich által túlérzékenységgel vádolt élettársam szerint kísérteties csendről, valamint arról, hogy este újabb esőre van kilátás), Heinrichnek megint eszébe jutott a kettős gyilkosság. Megtörölte a száját egy virágmintás szalvétával, és bement a házba, hogy elolvassa a híreket a teletexten. Ahogy beért az épületbe, kinyitotta az egyik ablakot. Teljesen érthetetlen, hogy miért nem volt nyitva az az ablak már addig is. Hiszen a hőség okán nagyon is kívánatos lett volna, hogy nyitva legyen. Heinrich kikiabált nekünk: Megtalálták a videokamerát, a gyereket kihallgatták – így szól a legfrissebb szalagcím. Majd izgatottan elismételte, hogy az egyik autós pihenőben a rendőrség megtalálta azt a videokamerát, amellyel a tettes rögzítette az eseményeket. Heinrich azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy véleményünk szerint bemutatják-e a szóban forgó felvételeket a televízióban a szélesebb nyilvánosságnak. Mert, tette hozzá, szerinte igen. Élettársam ellentmondott a vélekedésének. Kijelentette, hogy morális okokból senki nem sugározhat ilyen jeleneteket. Heinrich erre nevetve azt válaszolta, hogy véleménye szerint az élettársam nincs maradéktalanul tisztában sem az általában vett üzleti realitással, sem pedig a nézettségi mutatókért elkezeredett küzdelmet folytató tévécsatornák működési elveivel. Heinrichnek ebben tényleg igaza van, ismerte el élettársam. Heinrich ezt követően visszahúzódott az ablakból.

De nemsokára már megint ott hadonászott, mivel újabb hírekre bukkant. A harmadik gyerek ugyanis köztudomásúlag elmenekült, és tanúvallomása alapján a rendőrség rekonstruálta a jószerivel fölfoghatatlan eseményeket.

24 A fent nevezett férfi nagypéntek reggelén szólította meg a 3 testvért, miközben a gyerekek nagyjából egy kilométernyire a szüleik házától, egy erdei tisztáson játszottak. A férfi tárgyilagosan és barátságatlannak semmi esetre sem nevezhető hangnemben tájékoztatta őket arról, hogy foglyul ejtette a szüleiket. Ettől fogva rajtuk, a gyerekeken múlik az, mondta, hogy életben maradnak-e a szüleik, vagy pedig kénytelen lesz erőszakos és kimondottan fájdalmas módszerekkel kivégezni őket. Vagyis a foglyoknak mindent meg kell tenniük, amire utasítja őket. És hogy még csak véletlenül se jusson eszükbe elmenekülni, tette hozzá, magához fogja kötni az egyiküket (ez volt az a 9 esztendő fiú, aki később mégis csak megmenekült, és most tanúvallomást tett), és halállal fogja büntetni abban az esetben, ha a másik kettő netalántán megszökik. Külön kitértek arra is, hogy egy kb. 80 cm hosszúságú, eredetileg disznókötözéshez használt zsineggel kötözte a nadrágszíjához a gyereket a férfi. Ezt követően filmezni kezdi a gyerekeket, és kikérdezi őket a kamera előtt. Hogy mi a nevük. Hogy mennyi idők. Hogy melyik iskolába járnak, mi a szüleik foglalkozása, stb., stb. Órákon keresztül bolyong az áldozataival erdőn-mezőn, miközben egyfolytában faggatja és filmezi a síró gyerekeket. Azután megparancsolja a hétévesnek, hogy másszon fel a környék legmagasabb fájára. Engedélyt ad, hogy segítsen neki a nyolcéves, aki már ügyesebb valamivel. A bátyja segítségével csakugyan sikerül a kisebbik testvérnek kb. 10-12 m-es magasságba följutnia. A nagyobbikat ezt követően leparancsolja a fáról a férfi, majd a kamarát egyfolytában a szeme előtt tartva megparancsolja a kicsinek, hogy ugorjon le. Ez nem lehet igaz, sikoltott föl az élettársam. Pedig nagyon is az, válaszolta neki Heinrich, a teletext 8 oldalnyi terjedelemben, a lehető legaprólékosabban számolt be a történetéről. Élettársam erre föl megkérte Heinrichet, hogy folytassa a beszámolóját. Heinrich elbeszélése szerint azzal fenyegetőzött a férfi, hogy az ugrás megtagadása esetén kiirtja az egész családot, és ezt a tevékenységet haladéktalanul megkezdi a kicsi jelenlévő testvéreivel. Mivel a gyerek még mindig habozik, a férfi fokozza a rá nehezedő nyomást, cserében viszont biztosítja a fiút arról, hogy nem esik semmi baja, és megígéri neki, hogy elkapja. Ennek folytán a gyerek végül leugrik, és persze belehal az ugrásba. Ezt is mind lefilmezte a tettes. E helyütt élettársam közbevetette, hogy minden bizonnyal egykettőre elkapják azt a szörnyeteget, mindenképpen elárulja ugyanis a hangja. Kijelentette továbbá, hogy most már ő maga is meg van győződve a felvétel sugárzásának szükségességéről. Már pusztán csak azért is, tette hozzá, hogy a nézők a hangja alapján segítsenek azonosítani a tettest. Heinrich erre azt felelte, hogy ne legyen azért annyira biztos

a dolgában. A tettes ugyanis teljesen elváltoztatta a hangját, cincogva, ill. inkább káromva beszélt. Egyébiránt még mindig egyre újabb és újabb forgatócsoportok érkeznek Nyugat-Stájerországba a világ legkülönfélébb tájairól, annyira fölfoghatatlan, ami történt. A teletext állítása szerint ostromállapot uralkodik Frauenkirchenben, az áldozatok szülőfalujában. 25

Az egyik szalagcím például így hangzik: A bűntény híre bejárja a világot. Újságírók százai özönlenek a helyszínre, a gyerekek anyját a Feldhof pszichiátriai klinikán kezelik, a megmenekült fiút mesterséges altatásban tartják. Sikoltás hallatszott a házból, majd kirohant odabentről Eva. Elcsukló hangon, sírva-szipogva kijelentette, hogy hallani sem akar többé erről a szörnyűségről. Úgyhogy legyen szíves, és maradjon végre csöndben Heinrich, mert ő már nem bírja tovább. Eva közben egész testében reszketett, ökolbe szorította a kezét, és hevesen zokogott. Az élettársam átölelte. Heinrich még mindig ott állt az ablakban. A körömágyába benőtt bőrt rágcshalta, és hallgatott. Kb. 8–10 percbe telt, mire Eva képes volt visszatérni háziasszonyi kötelezettségeihez (pl. mosogatás stb.). Élettársam ezt követően odaszólt Heinrichnek, hogy tényleg jobb lenne, ha visszafogná magát egy kicsit. Ugyanis őt magát, t.i. az élettársamat is sokkal jobban megviselik a történetek, mint bármi, amiről az utóbbi időben az újságokból, ill. a televízióból értesült. A fenti megjegyzés vitát váltott ki a jelenlévők között arról, hogy a közvetlen vagy legalább viszonylagos közelben történt szerencsétlenségek csakugyan sokkal jobban megviselik-e az embert, mint a világ távoli részein zajló események. Heinrich fölemlegette a síró jugoszlávokat, és szembeállította velük a csonttá soványodott etióp gyerekeket. Továbbá egy földrengéssel vagy vulkánkitöréssel (erre már nem emlékezett pontosan) példálózott, amely 50.000 áldozatot követelt (elképzелhető egyébként, hogy valamivel többet vagy kevesebbet, Heinrichet ugyanis ismét cserben hagyta a memóriája). Valamelyik távoli országban történt a katasztrófa, valahol Ázsiában vagy Dél-Amerikában. Nálunk alig tettek említést róla a hírműsorok, mondta Heinrich. És ő maga sem volt annyira elszörnyedve, mint most. Távolról sem. Heinrichnek teljesen igaza van, hagyta helyben az élettársam. Ő maga is csupán némi vállvonogatással intézi el a földrengésekről szóló híreket, ez a gyerekgylkosság viszont a lelke mélyéig fölkaavarta. Persze nyilván azért is, tette hozzá, mert itt történt a közvetlen közelben. És hát gyerekekről van szó, Sonja, egészítette ki Heinrich, márpedig ez teljesen más tészta. Ezt követően felhívtam a figyelmüket arra, hogy a könnyeket csakis látás útján érzékeljük, és kizárólag az ismerős arcokról vagyunk képesek leolvasni a fájdalmat. Tökéletesen egybevágott ezzel egyébként Heinrich elmélete is. Hiszen tényleg jobban ismerjük a jugoszlávok arcát, mint a fekete sivataglakókat.

Mindketten igazat adtak nekem. Egy ideig hallgatásba burkolóztunk. Az összes jelenlévő a macskákat figyelte: föl-alá szaladgáltak, ill. csak úgy lebzseltek az udvaron, és időnként vakaróztak. Élettársam később megjegyezte, hogy Heinrich adós maradt a történet végével. Tudni akarta,

26 hogyan halt meg a másik gyerek, jöllerhet nyilvánvalóan számított a rettenet további fokozódására. Felesége ismételt fölhergelését elkerülendő Heinrich fojtott hangon mesélte el, amit a teletexten olvasott. Előrebocsátotta azonban, hogy kb. 25 perccel később különkiadással jelentkezik a tévéhíradó az áldozatok alig 10 km-nyire fekvő szülőfalujából, majd azzal a javaslattal hozakodott elő, hogy üljünk autóba, és hajtsunk a helyszínre. A fölvetést elutasítottuk, tekintettel Eva állapotára. Rövid megfontolást követően igazat adott nekünk maga Heinrich is. Így hát folytatta a beszámolóját. A tettes jó ideig filmezi, majd egyszerűen otthagyja a gyerek holttestét. Tovább tereli a másik kettőt az erdőn keresztül, miközben egyfolytában faggatja őket, most már elsősorban az öccsük halálával kapcsolatosan. Egyetlenegy alkalommal sem bánik velük durván. Nem ütlegeli, hanem inkább nyomás alatt tartja őket, amíg csak bele nem törődnek az akaratába, és meg nem tesznek mindent, amit parancsol nekik. Teljesen abszurdnak tűnik például az a speciális feladat, amivel a férfi megbízza a két gyereket. Amikor egy félreeső helyen álló, csak ritkán használt szénapajtához érnek, amiben egyébként alig van széna, azt a parancsot adja a gyerekeknek, hogy gyűjtsák föl a fából összetákolt épületet. És a végrehajtás idejére szabadon engedi még a derékszíjához kötözött gyereket is. Tovább nem részletezett módon, nyilván különféle fenyegetésekkel sikerül engedelmességre kényszerítenie a gyerekeket, így aztán a gyűjtogatást követően az idősebbik hagyja, hogy újra a derékszíjához kötözzé az eredetileg disznókötélnak használt zsineggel, ahelyett, hogy mindketten megkísérelnék a szökést. Miután lefilmezi a tüzet, és rögzíti a két életben maradt testvér érzelmi reakcióját, a férfi ismét visszahúzódik a gyerekekkel az erdő mélyére. Ott rövidesen sor kerül a második gyilkosságra. Ezúttal a nyolcévesnek kell fölmásznia egy magas fára. Erre csak úgy sikerül rákényszerítenie őt a férfinak, hogy kést szorít a kilencéves báty fejéhez, és azzal fenyegetőzik, hogy levágja a fülét. Ezt követően ugyanúgy zajlik le minden, mint az első esetben. Előbb a fa alatt álló testvért filmezi le a tettes, és nekiszzegezi a kérdést, hogy aggódik-e a fán kuporgó öccséért. A másik gyereket az érzelmeiről faggatja, és fölhívja a figyelmét arra, hogy minden képzeletet fölülmúlóan fájdalmas kínhalál vár a szüleire, ill. a bátyjára, ha nem ugrik le 10 percen belül. Pontosán 10 perce van még hátra, mondja neki a férfi, mit szól ehhez? Micsoda egy szadista állat, vetette közbe az élettársam. Még 8 perc, jelenti az operatőr, mondta Heinrich. Még 5. Még 3. A kamera pedig mindvégig forog. Az utolsó másodpercben aztán leugrik a gyerek. Hallgatásba burkolóztunk. Csak Heinrich felszólítása törte

meg a csendet, hogy menjünk be a házba, és nézzük meg a különkiadást. Eva nem engedelmeskedett, inkább kint maradt a konyhában. Mi többiek helyet foglaltunk a nappaliban, a heverőn meg a fotelokban. Lábunkat fölraktuk a térdmagasságú dohányzóasztalra. Heinrich később újra föllált a helyéről, és kiment chipsért, amit egy nagy méretű, fehér tálba 27 öntött ki a zacskóból. Azonban alighogy visszaült, kénytelen volt ismét föllátni. Olyan alacsonyan állt ugyanis a nap, hogy belesütött a tévébe, és hátrányosan befolyásolta a képminőséget. Miután Heinrich a kifejezetten e célra rendszeresített kendőkkel elsötétítette az ablakot, kezdetét vette az adás. A műsorvezető rövid áttekintést adott a történekről. Lényegében véve ugyanazt ismételte el, amit Heinrichtől már hallottunk. Továbbá megemlítette még, hogy hihetetlen visszhangot váltott ki a bűntény, amint arról maguk a nézők is hamarosan meggyőződhetnek. Ezt követően élő adásban kapcsolták az áldozatok szülőfaluját. Hevenyészett színpadot állítottak föl Frauenkirchen főterén. Több ezer ember tolongott a pódium körül. Egy riporternő állt az emelvényen a könnyeivel küszködő polgármester társaságában. A háttérben húsvéti máglyák lobogtak. A televízió különféle képeket mutatott a tömegről, ill. a benne elvegyülő, vakukat villogtató fotóriporterekről, valamint a kameráikat cipelő tévésekről. Ez utóbbiak vadul ordítottak, és próbálták végezni a munkájukat. Micsoda örület, ezt feltétlenül muszáj lesz megnéznünk, kiabálta Heinrich. Rövid időre elcsendesedett a tömeg, amikor a riporternő beszélni kezdett. De néhány mondatot tudott elmondani mindössze, és máris ismét tombolni kezdtek az emberek. Egyesek megrohanták a színpadot, félrelétkték a riporternőt, és a kamerába üvöltve fogadkoztak, hogy mindenképpen fel fogják kutatni, és saját kezűleg fogják elintézni a gyilkost. Általános hangzavar uralkodott. Eldördült 2 lövés is. Egy magaslati ponton (valószínűleg egy magánlakás kimondottan e célra kibérelt ablakában) elhelyezett kamera végigpásztázta a tömeget, és csakugyan meg is találta a lövöldözőt, egy vadászruhába öltözött, sűrű kalapot viselő, idősebb férfit, éppen akkor, amikor a puskájával harmadszor is a levegőbe lőtt. A dörrenés azonban nem váltott ki semmiféle csillapító hatást. Az emberek zavartalanul lármáztak és tomboltak tovább, ill. rázták a magasba emelt öklüket. Nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy voltaképpen kinek szólnak a gesztusaik. Ezt muszáj lesz megnéznünk, ezt mindenképpen muszáj lesz megnéznünk, kiabálta egyfolytában Heinrich, az élettársam pedig közbesikoltott, hogy teljesen fölfoghatatlan ez az egész. A riporternőt időközben végképp elsodorta a tömeg, úgyhogy sürgősen visszaadta a szót a stúdiónak. Hihetetlen, hogy mire képesek az emberek, jelentette ki az ottani műsorvezető. Vajon a gyilkosra vagy pedig a csőcselékre vonatkozott-e a fent idézett megjegyzés,

tette föl a kérdést Heinrich. Ezután beszélgetés következett egy pszichológussal a bűntény addig ismertté vált körülményeiről. A helyiségben tartózkodók között csakhamar teljes egyetértés alakult ki a tekintetben, hogy semmi értelmeset nem lehet kihámozni a pszichológus szavaiból.

28 Ezt követően ismét visszakapcsoltak a forrongó faluba. A riporternő időközben a polgármester irodájában keresett menedéket. Ott készítette interjúkat Frauenkirchen első emberével, a falu más jelentős személyiségeivel és/vagy az áldozatok családjának ismerőseivel. Mindeközben továbbra is jól hallható volt a háttérből a láрма. Az interjúk befejeztével megint a stúdióba kapcsoltak, és beszámoltak a tettes után folytatott hajszáról. Bemutattak több fantomképet. Különbféle telefonszámok jelentek meg a képernyőn. A műsorvezető bejelentette, hogy nagyszabású körözést indítottak, és rögzítettek bizonyos nyomokat, azonban 20 perccel korábban teljes hírzárlatot rendelt el a belügyminisztérium. Végül megemlítette még, hogy legközelebb 19.30-kor, a tévéhíradóban foglalkoznak majd a témával. Ha azonban bármiféle érdemi újdonság merülne fel az addig hátralévő időben, akkor természetesen haladéktalanul élő adásban tudósítanak majd róla. A műsor végeztével Heinrich fennhangon kijelentette, hogy rettenetes ez az egész. Élettársam a fejét csóválta. Megcsörrent a telefon. Heinrich fölsóhajtott, kiment az előszobába, és fölvette a kagylót. Azt mondta: Szia, mama. Igen, tud róla, folytatta, nézte az imént véget ért különkiadást. Heinrich visszajött a nappaliba, kezében a hosszabbító kábellel ellátott telefon. Visszaült a helyére, és a dohányzóasztalra helyezte a készüléket. Élettársam fojtott hangon azt kérdezte tőlem, hogy vajon mi zajlik most a szülők fejében és szívében. Azután kijelentette, hogy nem is mer alaposabban belegondolni. Ekkor belépett Eva. Heinrich telefonbeszélgetésével mit sem törődve fennhangon szitkozódni kezdett, miszerint most majd biztos megint neki kell visszagyömszölnie az egész rohadt kábelt az állvány mögé. Legfőbb ideje, folytatta, hogy Heinrich beszüntesse végre azt az elviselhetetlen szokását, hogy a nappaliból telefonál. Heinrich erre csak legyintett, majd a távirányító után nyúlt a szabad kezével, miközben tovább folytatta a telefonbeszélgetést. Sorra végigkapcsolgatta az összes csatornát. A 25 adó közül 6 éppen a Nyugat-Stájerországban történt bűntényről tudósított. Az egyik német kereskedelmi tévécsatornán drámai újdonságot jelentettek be. Valaki eljuttatta a televíziós társasághoz annak a filmnek a másolatát, amit a tettes forgatott az áldozatairól. Heves vitákat követően a szerkesztőség úgy döntött, hogy egyelőre még meghatározatlan időpontban, de mindenképpen záros határidőn belül bemutatják a felvétel néhány részletét, hogy illetéknéppen tárják a világ elé a bűntett teljes horderejét. Heinrich fölkiáltott. Bemutatják a videót, bemutatják a videót, üvöltötte a kagylóba, majd közölte a csatorna nevét a vonal másik végén tartózkodó személlyel (feltehetőleg az anyjával).

Ezt követően le akarta tenni a telefont, de nyilvánvalóan megakadályozta ebben a beszélgetőpartnere. Nem, mondta Heinrich, nem rendeztek nagyszabású húsvéti ünnepeket, nem ünnepelni, hanem kizárólag pihenni jöttek a vendégeik, és nem, mindenki hagyja őt békén, százszor megmondta már, hogy esze ágában sincs elmenni a misére, jó lenne, ha végre le- 29 szállna róla a vonal másik végén tartózkodó személy. A katolikus egyház, folytatta Heinrich, nem más, mint álszent hatalommániások és meg rögzött pederaszták ocsmány gyülekezete, amelynek agyalágyult lengyel vezére olyasvalaki képviselőjének adja ki magát, aki valójában nem is létezik. Még az is meglehet, tette hozzá Heinrich, hogy ebből a csuhás csürhéből való az alak is, aki röhögve hajkurászta föl-alá az erdőben ezeket a frauenkircheni gyerekeket. Heinrich ezt követően kurtán elköszönt, lecsapta a kagylót, és fennhangon káromkodni kezdett. Eva megfogta a telefonkészüléket, visszavitte az előszobába, majd ő is bekapcsolódott a gyilkos készítette filmfelvételek megtekintése ügyében kibontakozott vitába. Eva az ajtófélfának támaszkodott, és a kezét tördelve kérlelte Heinrichet, hogy kímélje meg önmagát, és kíméljen meg bennünket is ettől szörnyűségtől.

(Kurdi Imre fordítása)

*A regény hamarosan megjelenik az Európa Kiadónál.

Új Forrás 2014/4 – Thomas Glavinic: A kamerás gyilkos
(regényrészlet)

